

Aktiviteter före, under och efter läsning

Här nedan finns exempel på aktiviteter att arbeta med före, under och efter läsning. I filmerna till den här delen kan ni också se exempel på hur man kan arbeta i klassen.

Före läsning: Låt eleverna förutsäga innehållet. Titta på texten tillsammans, gärna uppförstorad på projektor. Diskutera rubriken. Vad tror eleverna att texten kommer att handla om? Vem riktar sig texten till? Varför ska de läsa den? Finns det bilder eller diagram som antyder något om innehållet? Vad vet de om ämnet? Vad vet de inte? Vad skulle de vilja veta? Ni kan också låta eleverna parvis fördjupa sig i att tolka bilder från texten tillsammans och diskutera vad man kan få veta om innehållet utifrån dem.

Under läsning: Stanna upp och diskutera texten vid några tillfällen. Välj ut det som passar beroende på genre och ämne. Diskutera bilder och diagram i relation till innehållet i texten, sätt rubriker på stycken, leta efter sambandsord och identifiera vad som är orsak och konsekvens, förklara flertydiga ord som är typiska för olika skolämnen och som kan ha en annan vardagspråklig betydelse t. ex ledare, hälsa, sur, våg, hamnar, rymmer. För flerspråkiga elever kan det också vara viktigt att till exempel förklara metaforer, alltså bildliga uttryck i texter som som ”bergets fot” eller ”medaljens baksida” och partikelverb (det vill säga verb som kombineras med en betonad preposition, som ”lägga av”). Även underförstådda antaganden kan fokuseras, till exempel referenser till barnprogram (som Julkalendern), författare (som Astrid Lindgren), myter (t.ex. om tomtar och troll) eller väder (årstider), etc.

Efter läsning: Låt eleverna sammanfatta innehållet i texten, ge synpunkter på om rubriken stämmer med innehållet, om deras förutsägelser stämde, om de fick svar på sina frågor och vilka nya frågor som väcktes.

Om det passar för den aktuella texten så avsluta med att låta eleverna ta ställning till texten. Eleverna kan värdera innehållet i texten:

Vad var bra? Vad var dåligt? Vad håller de med om?

De kan även värdera själva texten: Vems tankar kommer fram? Vad får man inte veta i texten? Är den subjektiv eller objektiv?

För vissa typer av frågor kan ett digitalt responssystem användas för att på så sätt sammanställa klassens tankar och åsikter.